

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Міжнародна
науково-практична
конференція

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОСТІ ТА БЕЗПЕКИ

21 листопада
2023 року

Київ

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Міжнародна науково-практична конференція

**СУЧАСНІ ВЕКТОРИ ВІДНОВЛЕННЯ
ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ
СТАЛОСТІ ТА БЕЗПЕКИ**

21 листопада 2023 року

Київ, Україна

УДК 328.22
С89

Редакційна колегія: *Г. В. Старченко, А. П. Дука.*

*Рекомендовано до видання оргкомітетом конференції,
протокол № 3 від 23.11.2023 року.*

Сучасні вектори відновлення та розвитку України на засадах сталості та безпеки. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 листопада 2023 року). Чернігів : ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2023. 274 с.

DOI: https://doi.org/10.54929/conf_21_11_2023

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні вектори відновлення та розвитку України на засадах сталості та безпеки».

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Організатор конференції: ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», м. Чернігів.

Партнери проведення конференції:

Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
Академія праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ

Матеріали подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори.

DOI: https://doi.org/10.54929/conf_21_11_2023-05-04

Єфремов А. О.

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна
ORCID: 0009-0007-5432-2039

Дуга В. О.

Старший викладач,
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна
ORCID: 0000-0002-4404-4350

ВПЛИВ КРИЗИ, СПРИЧИНЕНОЇ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19, НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ

Вітчизняний туризм переживає серйозну кризу, в Україні триває війна. Хоча дані Державного агентства розвитку туризму України вказують на те, що подорожі в межах території України не припинилися, і внутрішній туризм ще тримає свої позиції. Українці, як би складно не було, але все ж продовжують подорожувати рідною країною. Більшість відчуває потребу у відновленні сил після пережитих стресів. Тому, навіть через велику кількість обмежень, громадяни намагаються коротко- чи довгостроково виїжджати з місць постійного проживання. До того ж відновлюється і міжнародний туризм. Найчастіше виїжджають жінки з дітьми, які обирають літні напрямки з вильотом із Кишиніва (Молдова). Замовлення на наземне обслуговування залишається також важливим, особливо для громадян, які перебувають у країнах Європи. Для компаній ці замовлення не покривають обсяги подорожей, тому українські туроператори вивчають можливості на європейському та інших ринках. Уже розвивається бізнес у Молдові та Казахстані, планується вихід на ринок Латвії, Литви й Естонії.

До того ж можемо спостерігати стрімке відновлення світового туристичного ринку, який оговтується після кризи, спричиненої пандемією COVID-19. Гарним прикладом цього є лондонський аеропорт Хітроу, який обслуговує значну кількість пасажирів. Наразі в аеропорту введені обмеження, які стосуються обслуговування пасажирів – щоб зменшити розміри черг, надають послуги не більше 100 тис. пасажирів на добу. Хоча, для українських реалій такі масштаби колосальні, та все ж вітчизняний туризм продовжує поступово відроджуватися [1].

Актуальність цього дослідження полягає в тому, що важливо зрозуміти, як кризові явища впливають на розвиток світового та українського туризму. Розглядати український туризм у військовий проміжок часу не є доцільним через певні обмеження прав людини на вільне переміщення, передбачене введенням воєнного стану та значними міграційними рухами через активні бойові дії. Тому доцільнішим буде дослідження сві-

того та українського досвіду туристичної індустрії під час найближчої кризи – COVID-19.

Як ми могли вже спостерігати, на початку 2020 року все змінилося – всі країни світу стали свідками поширення нової пандемії коронавірусу. Якщо у грудні 2019 року було зафіксовано перший випадок захворювання в місті Ухань, то станом на 29.12.2020 р. у всьому світі було виявлено понад 83,0 млн випадків інфікування та понад 1,8 млн смертей. До того ж варто розуміти, що головною відмінністю цієї пандемії від попередніх було виникнення суспільного світового страху, який пов'язаний зі стрімким розвитком цифрових технологій та миттєвим поширенням інформації в сучасному світі. То ж кордони більшості країн стрімко були закриті, транспортні мережі практично зупинилися, в багатьох країнах були введені обмеження на поїздки. Україну ж пандемія зачепила на початку березня 2020 року. Тоді Уряд оголосив жорсткі карантинні обмеження, і багато сфер життя практично зупинилися.

В економічному вимірі, «міжнародні прибуття туристів зменшилися на 70% за перші вісім місяців 2020 року у порівнянні з тим самим періодом попереднього року – зменшення міжнародних прибуттів туристів у січні-серпні 2020 р. є на 700 млн меншим порівняно з аналогічним періодом 2019 р., що становить втрату 730 млрд доларів США від експорту в міжнародному туризмі, та перевищує у 8 разів втрати 2009 року від впливу світової економічної кризи» [2, с.3-4]. Натомість в Україні туристичні потоки також зазнали скорочення: якщо у 2019 році в'їзд іноземців становив 13709562 осіб, то у 2020 році це значення було на рівні 3382097 осіб, водночас виїзд громадян України за кордон становив 29345897 осіб і 11251406 осіб відповідно [3, с.12].

Як бачимо, туристична індустрія зазнала неочікуваного краху, однак варто зазначити, що гнучкість, яку надають людству цифрові технології, допомогла частково подолати спричинену кризу. Адже відомо, що криза, є не тільки негативним явищем, вона виступає й певним каталізатором для трансформацій і розвитку. Тому учені прогнозували впровадження різних технологічних інновацій (рис. 1).

То ж, як бачимо, цифрові технології відіграли ключову роль у відновленні туристичної індустрії. Ця криза вказала на такі ключові негативні тенденції, з якими стикається туристична індустрія:

- споживачі схильні скорочувати свої витрати на подорожі під час економічних та епідемічних криз. І власне, зниження довіри та фінансова нестабільність можуть призвести до скасування планів подорожей;
- туризм – це сектор, який значною мірою залежить від зайнятості. Під час криз, коли попит зменшується, більшість компаній у туристичному секторі можуть постати перед фінансовими труднощами та будуть змушені скорочувати робочі місця;
- туризм є одним з основних джерел доходу для багатьох країн і регіонів. Криза може призвести до значного скорочення доходів від туризму через зменшення кількості туристів і скорочення витрат тих, хто подорожує;

- багато малих і середніх підприємств, залучених до туристичної індустрії, такі як готелі, ресторани, розважальні заклади, можуть бути особливо вразливими під час криз через скорочення клієнтської бази та обмежені фінансові ресурси;
- розвиток туризму позитивно впливає на економіку, але криза може змінити цю ситуацію. В регіонах, де туризм є основним джерелом доходу, його спад може призвести до економічної незахищеності місцевого населення.

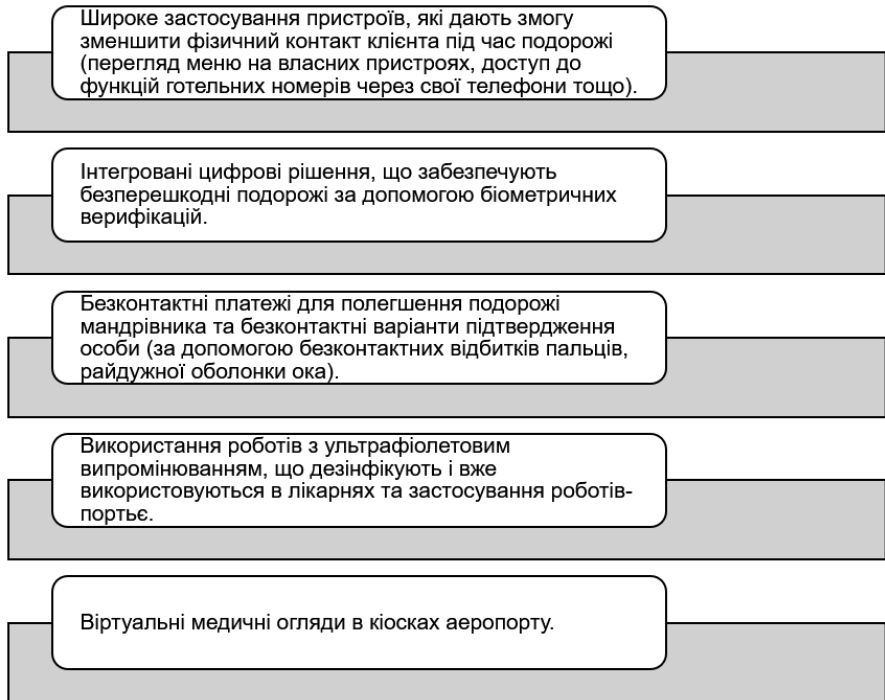

Рис. 1. Технологічні інновації, спричинені коронакризою

Джерело: [4]

Отже, можна зробити висновки, що туристична індустрія є однією з важливих складових економічного розвитку та процвітання будь-якої країни, споживачі фактично стимулюють розвиток цього сектору своїми капіталовкладеннями. Кризові явища дуже негативно впливають як на туристичну індустрію, так і на економіку країн в цілому. Та будь-яка криза є каталізатором трансформацій у різних сферах життєдіяльності. Для «пом'якшення» негативних наслідків кризи, треба максимально використовувати потенціал галузі, це забезпечить її сталий розвиток. А якщо пріоритетом обрати ефективне управління людськими ресурсами, то можна буде пережити кризу і вийти з неї ще сильнішими [5, с.76].

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Kyrychenko, S. (21.07.2022). Podorozhi ta viyna: yakoyu bude turindustriya pislya peremohy [Travel and war: what the tourism industry will look like after victory]. *Ekonomichna Pravda - Economic Truth*. Retrieved from <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/21/689436/> [in Ukrainian].
2. Dvulit, Z., & Omelyanchuk, A. (2020). Ekonomichni naslidky vplyvu epidemiyi covid-19 na sferu turyzmu [Economic consequences of the impact of the covid-19 epidemic on the tourism]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, 12. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8393>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.2 [in Ukrainian].
3. Turystychnyy barometr Ukrayiny 2020 [Tourist barometer of Ukraine 2020]. Natsionalna turystychna orhanizatsiya Ukrayiny. Retrieved from <https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-barometer-2020.pdf> [in Ukrainian].
4. Danylenko-Kulchytska, V. (2020). Vplyv pandemiyi covid-19 na turystychnyy rynek svitu ta Ukrayiny [The impact of the covid-19 pandemic on the world's and ukrainian tourist market]. *Prychornomorski ekonomichni studiyi. Seriya: ekonomika ta upravlinnya pidpryyemstvamy – Black sea economic studies. Series: economics and business management*, 58-1, 120-124. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.58-20> [in Ukrainian].
5. Duha, V. O. (2021). HR-menedzhment pidpryyemstv industrii hostynnosti v umovakh kryzy [HR-management of enterprises in the economy industry in crisis conditions]. *Suchasnyi stan ta potentsial rozvytky industrii hostynnosti v Ukraini: zb. Materialiv I Vseukr. Nauk. – prakt. Konf. (m. Kherson, 23 kvitnyia 2021 r.) – The current state and development potential of the agricultural industry in Ukraine: coll. Materials and All-Ukrainian. of science - practice Conf. (Kherson, April 23, 2021)*, (p. 76-79). Kherson: KhDAEU. Retrieved from https://tourlib.net/statti_ukr/duga.htm [in Ukrainian].

Грицаков М. С.

ПОСИЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ РОЛІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ
НА ТЛІ ВОЄННОЇ КРИЗИ..... 38

Бондаренко А. Ю.

ПОКРАЩЕННЯ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ ШТУЧНОГО
ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ 40

Шкалаберда В. М.

РОЛЬ КОМУНІКАЦІЇ У СТВОРЕННІ ПОЗИТИВНИХ СТОСУНКІВ НА РОБОЧОМУ
МІСЦІ ТА ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ..... 43

Селюк В. В.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІНИ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ПРАЦІ МЕДИЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ..... 45

Турло Н. П., Осадчук О. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ
ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ 48

Коваленко С. Д.

ІМІДЖ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЙОГО
КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ..... 51

**НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. РОЛЬ ОСВІТИ
У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ, ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Хамська Н. Б., Вінтер М. В.

ІМІДЖ ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ..... 55

**НАПРЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА:
ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІД ВПЛИВОМ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

Павельчук Є. М., Сокол Т. Г.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОСУВАННІ
ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ В УКРАЇНІ 58

Колодій С. В., Зарубіна А. В.

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ В УКРАЇНІ
ТА КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ..... 61

Міхо О. І.

RETHINKING TOURISM: ВІД КРИЗИ ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ
В УКРАЇНІ..... 63

Єфремов А. О., Дуга В. О.

ВПЛИВ КРИЗИ, СПРИЧИНЕНОЇ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19, НА РОЗВИТОК
ТУРИЗМУ..... 67

Царук В. В., Юрченко К. М.

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО
СТАНУ ТА ЇЇ ПЕРЕХІД НА НОВІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ..... 71

Матвійчук К. О., Осіпчук А. С.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ 74